

---

## PENSIONIFOND LHV TASAKAALUSTATUD STRATEEGIA TINGIMUSED

Kehtiv alates 1. jaanuar 2009. a.

---

### I Üldsätted

Käesolev dokument (edaspidi "**Tingimused**") sätestab Pensionifondi LHV Tasakaalustatud Strateegia tegevuse alused ning osakuomanike suhted fondivalitsejaga. Pensionifond LHV Tasakaalustatud Strateegia on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Tingimused on koostatud kooskõlas kehtivate õigusaktide sätetega. Tingimuste ja õigusaktide sätete vastuolu korral kohaldatakse õigusaktides sätestatud. Kui Tingimuste sätted on omavahel vastuolus või Tingimused sisaldavad eksitavaid sätteid, siis tõlgendatakse nimetatud sätteid pensionifondi osakuomanike parimate huvide kohaselt.

### II Fondi nimetus, fondivalitseja ja depoopank

Pensionifondi nimetus on Pensionifond LHV Tasakaalustatud Strateegia (edaspidi "**Fond**"). Fondi asukohaks on Fondivalitseja asukoht. Fondi majandusaasta on 1. jaanuar kuni 31. detsember. Fondi valitsevaks fondivalitsejaks (edaspidi "**Fondivalitseja**") on AS LHV Varahaldus, asukoht Tartu mnt. 2, 10145 Tallinn, Eesti Vabariik. Fondi moodustamise otsus on vastu võetud 26. märtsil 2002. a. Seesam Varahalduse AS-i nõukogu poolt. Fondi depositoorium (edaspidi "**Pank**") on AS Hansapank, asukoht Tallinn.

### III Fondi tegevus ja investeerimispoliitika

#### Fondi tegevuse eesmärk

Fondi tegevuse eesmärk on täiendava sissetuleku võimaldamine Fondi osakuomanikele (edaspidi "**Osakuomanik**") pärast nende pensionile jäämist. Fondi investeerimistegevuse eesmärk on riski hajutamise põhimõttel Fondi vara väärtuse pikaajaline kasvatamine, mis saavutatakse investeerides erinevatesse instrumentidesse. Fondi vara investeerib Fondivalitseja.

#### Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiibid

Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on Osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine. Fondi vara investeerimisel lähtutakse Fondi tegevuse eesmärgist, Osakuomanike huvidest, headest tavadest ning õigusaktides ja Tingimustes sätestatud piirangutest. Maksimaalse kasvu tagamiseks hoitakse aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu 25% lähedal Fondi aktive turuväärtusest.

Fondivalitseja ei ole Fondi vara investeerimisel spetsialiseerunud majandusharude või piirkondade järgi.

Fondi vara täpse jagunemise erinevate investeerimisobjektide vahel otsustab Fondivalitseja igapäevase juhtimise käigus, sealhulgas otsustab Fondivalitseja erinevate varade, emitentide, regioonide või majandusharude omavahelised osakaalud Fondi varas, järgides seejuures kehtivaid investeerimispiiranguid ning Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiipe.

### IV Investeerimispiirangud

4.1. Fondi varasid võib investeerida:

- 4.1.1. aktsiatesse või muudesse samaväärsetesse kaubeldavatesse õigustesse;
- 4.1.2. võlakirjadesse, vahetusvõlakirjadesse või muudesse emiteeritud ja kaubeldavatesse võlakohustustesse;
- 4.1.3. märkimisõigustesse või muudesse kaubeldavatesse õigustesse, mis annavad õiguse omandada punktides 4.1.1-4.1.2 nimetatud väärtabereid;
- 4.1.4. investeerimisfondide aktsiatesse ja osakutesse;
- 4.1.5. rahaturuinstrumentidesse;
- 4.1.6. tuletisväärtapaberitesse;
- 4.1.7. kaubeldavate väärtapaberite hoidmistunnistustesse;
- 4.1.8. krediidasutuste hoiustesse.

4.2. Fondi vara võib investeerida aktsiatesse või aktsiatesse investeerivatesse investeerimisfondidesse kuni 25% ulatuses Fondi varade turuväärtusest.

- 4.3. Fondi vara võib investeerida väärtpaberitesse, mis on vabalt võõrandatavad ja vastavad vähemalt ühele järgmistest tingimustest:
- 4.3.1. väärtpaberitega kaubeldakse Eesti, Euroopa Majanduspiirkonna (EEA) lepinguriigi<sup>1</sup> (edaspidi Lepinguriik) või Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi<sup>2</sup> (edaspidi Liikmesriik) või Tingimustes loetletud Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) liikmesriikide<sup>3</sup> (edaspidi IOSCO Riik) või Aserbaidžani, Gruusia, Jeemeni, Kambodža, Katari, Kuveidi, Laose, Liibanoni, Moldova, Myanmar, Liidu, Saudi Araabia, Tadžikistani või Türkmenistan reguleeritud väärtpaberiturul;
  - 4.3.2. väärtpaberitega ei kaubelda punktis 4.3.1 nimetatud riikide reguleeritud väärtpaberiturgudel, kuid nende emiteerimise tingimuste kohaselt kuuluvad nad mõne punktis 4.3.1 nimetatud riigi väärtpaberibörsil noteerimisele hiljemalt 12 kuu jooksul pärast väärtpaberite emiteerimist.
- 4.4. Fondi vara võib investeerida kuni 35% ulatuses rahaturu-instrumentidesse, mis vastavad investeerimisfondide seaduses sätestatud tingimustele. Investeeringuks rahaturu-instrumentidesse loetakse ka investeeringut rahaturufondi osakutesse ja aktsiatesse.
- 4.5. Fondi vara võib alapunktis 4.3 ja 4.4 nimetatata väärtpaberitesse investeerida kuni 10% ulatuses Fondi varade turuväärtusest.
- 4.6. Fondi varade turuväärtusest ei või moodustada kokku rohkem kui 30% nende väärtpaberite väärtus, mille emitendid on registreeritud riigis, mis ei ole Lepinguriik ega Liikmesriik.
- 4.7. Fondi varade turuväärtusest ei või moodustada kokku rohkem kui 20% nende väärtpaberite väärtus, millega kaubeldakse üksnes selliste riikide reguleeritud väärtpaberiturgudel, mis ei ole Lepinguriigid või Liikmesriigid.
- 4.8. Fond ei või investeerida rohkem kui 5% oma varast sama isiku poolt emiteeritud väärtpaberitesse. Ühte kontserni kuuluvate isikute poolt välja lastud väärtpaberite väärtus ei või kokku moodustada rohkem kui 20% Fondi varade turuväärtusest. Ühe isiku poolt välja lastud väärtpaberite väärtus võib moodustada kuni 35% Fondi varade turuväärtusest, kui nende väärtpaberite emitent või tagaja on EEA lepinguriik või rahvusvaheline organisatsioon, millesse mõni EEA lepinguriik kuulub. Ühe isiku emiteeritud pandikirjadesse võib investeerida kuni 10% Fondi varade turuväärtusest.
- 4.9. Fondi vara võib investeerida teistesse investeerimisfondidesse järgmistes piirmäärades:
- 4.9.1. kuni 100% Fondi varade turuväärtusest Eesti või muu Lepinguriigi eurofondi või investeerimisfondide seaduse §-s 264 lg. 2 sätestatud tingimustele vastava fondi osakutesse või aktsiatesse;
  - 4.9.2. kuni 30% punktis 4.9.1 nimetatata fondi osakutesse või aktsiatesse;
  - 4.9.3. kuni 20% riskikapitalifondi lisaks punktis 4.9.2 toodud piirmääradele.
- 4.10. Alapunktis 4.6 nimetatud piirangut kohaldatakse ka Fondi vara investeerimisel sellise investeerimisfondi osakutesse ja aktsiatesse, mille varadest võib vastavalt selle investeerimisfondi tingimustele või põhikirjale rohkem kui 30% moodustada nende väärtpaberite väärtus, mille emitendid ei ole registreeritud Lepinguriigis või Liikmesriigis.
- 4.11. Alapunktis 4.7 nimetatud piirangut kohaldatakse ka Fondi vara investeerimisel selliste investeerimisfondide osakutesse ja aktsiatesse, mille varadest võib vastavalt selle investeerimisfondi tingimustele või põhikirjale rohkem kui 20% moodustada nende väärtpaberite väärtus, millega kaubeldakse üksnes selliste riikide reguleeritud väärtpaberiturgudel, mis ei ole Lepinguriigid või Liikmesriigid.
- 4.12. Fondi arvel võib omandada ja omada teiste Fondivalitseja poolt valitsetavate fondide aktsiaid või osakuid, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- 4.12.1. fondide investeerimispoliitika erineb oluliselt;
  - 4.12.2. Fondivalitseja ei võta seejuures tagasivõtmis- või väljalasketasu;
  - 4.12.3. teiste Fondivalitseja valitsetavate fondide aktsiate ja osakute väärtus kokku ei ületa 10% Fondi varade turuväärtusest.
- 4.13. Ühe investeerimisfondi osakute või aktsiate väärtus ei või moodustada rohkem kui 10% Fondi varade turuväärtusest.

<sup>1</sup> Fondi tingimuste registreerimise seisuga on Lepinguriigid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Liechtenstein, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Suurbritannia, Taani, Tšehhi Vabariik ja Ungari. Riigid, mis ühinevad vastava lepinguga peale Fondi tingimuste registreerimist, loetakse samuti lepinguriikideks.

<sup>2</sup> Lisaks Lepinguriikidele: Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Mehhiko, Šveits, Türgi ja Uus-Meremaa.

<sup>3</sup> Tingimustes lubatud IOSCO Riikide nimekirja kuuluvad järgmised riigid: Albaania, Araabia Ühendemiraadid, Argentina, Armeenia, Bahama, Bahrein, Bangladesh, Barbados, Bermuda, Boliivia, Bosnia ja Hertsegoviina, Brasiilia, Briti Neitsisaared, Brunei, Egiptus, Ecuador, Filipiinid, Guernsey, Hiina (sh Taiwan), Hongkong, Horvaatia, Iisrael, India, Indoneesia, Jamaica, Jersey, Jordaania, Kasahstan, Keenia, Kolumbia, Kõrgõzstan, Lõuna-Aafrika Vabariik, Makedoonia, Malaisia, Mani saar, Maroko, Nigeeria, Omaani Sultaniriik, Pakistan, Panama, Peruu, Serbia, Montenegro, Singapur, Sri Lanka, Tai, Tšiili, Ukraina, Uruguai, Usbekistan, Venemaa, Venetsueela ja Vietnam.

- 4.14. Krediidiasutuste hoiused võivad moodustada kuni 35% Fondi varade turuväärtusest. Hoiuste tähtaeg võib olla kuni 12 kuud. Ühte krediidiasutusse võidakse paigutada kuni 5% Fondi varade turuväärtusest. Piirangut ei kohaldata arvelduskontole Depositooriumis ja üleöödeposiidil ajutiselt hoitava raha suhtes.
- 4.15. Investeeringusjärgu krediidireitingust Baa3 (Moody's) või selle ekvivalendist madalama reitinguga või rahvusvaheliselt tunnustatud reitinguagentuuri investeeringusreitingut mitteomavate emitentide poolt emiteeritud võlakohustuste või hoiuste väärtus ei või moodustada kokku rohkem kui 30% Fondi varade turuväärtusest. Käesolevat piirangut ei kohaldata Eesti Vabariigi, Eesti avalik-õiguslike juriidiliste isikute ning Lepinguriigi või Liikmesriigi poolt emiteeritud või tagatud võlakohustuste suhtes.
- 4.16. Fondi vara võib investeerida käesolevate tingimuste punktis 4.3.1 nimetatud riikide valuutades.
- 4.17. Fondi arvel ei või omandada osalust Fondivalitsejaga samasse kontserni kuuluvas äriühingus või omandada nimetatud isiku poolt väljalastud väärtpabereid teisiti kui reguleeritud turu vahendusel. Eelnimetatud ei kohaldata rahaturuinstrumentide omandamisele. Fondivalitsejaga samasse kontserni kuuluva isiku poolt väljalastud väärtpaberite turuväärtus ei või moodustada kokku rohkem kui 5% pensionifondi aktive turuväärtusest.
- 4.18. Fondivalitseja võib teha Fondi arvel tehinguid tuletisväärtpaberitega, millesse investeerimine on lubatud õigusaktidega, nii investeerimiseesmärkidel kui riskide maandamiseks. Nimetatud tuletisväärtpaberitega tohib võtta Fondi arvel kohustusi kuni 10% ulatuses Fondi varade turuväärtusest, välja arvatud valuutariski maandamiseks tehtud tehingud, millega Fondi arvel on omandatud vara tehingu aluseks olevas valuutas. Tuletisväärtpaberite alusvaraks võivad olla valuutad, milles võib Fondi vara investeerida, väärtpaberiindeksid<sup>4</sup> ning intressimäärad<sup>5</sup>, samuti muu õigusaktide alusel lubatud vara.
- 4.19. Fondivalitseja võib tagada Fondi arvel väärtpaberite väljalaset, võtta laenu, sõlmida repo- ja pöördrepo-tehinguid ja muid väärtpaberite laenamise tehinguid, võttes eelnimetatud kohustusi kokku kuni 10% ulatuses Fondi varade turuväärtusest. Ühegi Fondi arvel võetud laenu või kohustuse tähtaeg ei tohi olla pikem kui 3 kuud.
- 4.20. Fondi varasid ei või investeerida kinnis- ega vallasasjadesse, kuid võib investeerida kinnisasjadesse investeerivatesse investeerimisfondidesse ja teistesse kinnisvaraga seotud väärtpaberitesse.
- 4.21. Lisaks ülalpool viidatud investeerimispiirangutele peab Fondivalitseja Fondi varade investeerimisel võtma arvesse kõiki teisi piiranguid ja nõudeid õigusaktides sätestatud riskide hajutamiseks. Fondi varade investeerimisega seotud riskide lühiülevaade on toodud Fondi emissiooniprospекtis.

## V Osakutega seotud õigused ja kohustused

### Osak

Fondi osak (edaspidi "**Osak**") on nimeline väärtpaber, mis väljendab Osakuomaniku kaasomandi osa Fondi varast. Osakuomanikul ei ole õigust nõuda kaasomandi lõpetamist või oma osa eraldamist Fondi varast. Osakud on registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris (edaspidi: "**Register**"). Osakud registreeritakse vastavalt kogumispensionide seaduses, Eesti väärtpaberite keskregistri seaduses, investeerimisfondide seaduses ja nende alusel antud õigusaktides sätestatud korrale. Osakuid võivad omandada ja omada füüsilised isikud ja Fondivalitseja või Fondivalitsejana tegutsenud isik.

Osakud on ühte liiki. Osaku nimiväärtus on 10 krooni.

Osak on jagatav. Osaku jagamise tulemusel tekkinud osa (murdosak) ümardatakse kolme komakohani. Ümardamine toimub reegli järgi: arvud NNN,NNN0 kuni NNN,NNN4 ümardatakse arvuks NNN,NNN ja arvud NNN,NNN5 kuni NNN,NNN9 arvuks NNN,NN(N+1).

Osak ei või kuuluda üheaegselt mitmele isikule. Osakud ei või kuuluda abikaasade ühisvarasse. Osakuid ei või võõrandada ega koormata. Osakutega ei kaubelda ühelgi väärtpaberiturul. Osakutele saab sissenõude pöörata ainult seaduses sätestatud juhtudel ja korras. Osakud ei anna Osakuomanikule otsustusõigust Fondi varaga tehingute tegemisel. Fondivalitseja ei korralda Osakuomanike koosolekuid.

<sup>4</sup> Tingimustes on tuletisväärtpaberite alusvarana lubatud väärtpaberiindeksid: Dow Jones Industrial Average (USA 30 suurfirma aktsiaindeks); Nasdaq 100 (USA tehnoloogiabörsi Nasdaq aktsiaindeks); Nikkei Stock Average (Jaapani firmade aktsiaindeks); Russell 2000 (USA 2000 firma aktsiaindeks); S&P500 (USA 500 suurfirma aktsiaindeks); DAX XETRA (Saksa suurfirmade börsiindeks); FOX (Stockholmi börsi aktsiaindeks); HEX25 (Helsingi börsi 25 suurfirma aktsiaindeks); BUX (Budapesti börsi aktsiaindeks); WIG20 (Varssavi börsi aktsiaindeks); UK FTSE 100 Index Suurbritannia (100 suurfirma aktsiaindeks); DJ STOXX 50 (Euroopa 50 suurfirma aktsiaindeks); DJ Euro STOXX 50 (Eurosooni 50 suurfirma aktsiaindeks); DJ Euro STOXX Energy (Eurosooni suurimate energiafirmade aktsiaindeks); DJ Euro STOXX Technology (Eurosooni suurimate tehnoloogiafirmade aktsiaindeks).

<sup>5</sup> Tingimustes on tuletisväärtpaberite alusvarana aktsepteeritavad järgnevad intressimäärad: 3M Euribor (Euroopa rahaturgude 3-kuuline euro intress); Euro Bund Schatz 2 year (Saksa riigi 2-aastaste euro võlakirjade intressimäär); Euro Bund 5 years (Saksa 5-aastaste euro võlakirjade intressimäär); Euro Bund 10 years (Saksa 10-aastaste euro võlakirjade intressimäär); 2 year Euro Swapnote (Euro 2-aastase intressisvapi intressimäär); 5 year Euro Swapnote (Euro 5-aastase intressisvapi intressimäär); 10 year Euro Swapnote (Euro 10-aastase intressisvapi intressimäär); US T-bill 90 days (Ameerika Ühendriikide riigi 90-päevaste võlakohustuste intressimäär); US T-note 2 years (Ameerika Ühendriikide riigi 2-aastaste võlakirjade intressimäär); US T-note 5 years (Ameerika Ühendriikide riigi 5-aastaste võlakirjade intressimäär); US T-note 10 years (USA riigi 10-aastaste võlakirjade intressimäär); US T-bond 15 years (USA riigi 15 aastaste-võlakirjade intressimäär); 2 year USD Swapnote (USD 2-aastase intressisvapi intressimäär); 5 year USD Swapnote (USD 5-aastase intressisvapi intressimäär); 10 year USD Swapnote (USD 10-aastase intressisvapi intressimäär).

### Osakutega seotud õigused

Osakuomanikul on kõik õigusaktidest ja Tingimustest tulenevad õigused. Osakud annavad Osakuomanikele võrdsetel asjaoludel võrdsed õigused. Osakutega on seotud kõik seaduses ja Tingimustes sätestatud õigused, s.h, kuid mitte ainult, õigus:

1. nõuda Fondivalitsejalt õigusaktides sätestatud alustel Osakute tagasivõtmist ja saada väljamakseid;
2. parandada Osakuid;
3. vahetada Osakuid teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu;
4. sõlmida tagasivõetud Osakute kogusumma eest kohustusliku kogumispensioni kindlustusleping;
5. tutvuda Fondi asukohas Tingimuste ja Osakute emissiooniproseptiga ning saada neist Fondivalitseja kulul ärakiri;
6. tutvuda Fondi asukohas Fondi viimase aasta- või poolaastaaruandega ja Fondivalitseja juhatuse liikmete nimekirjaga ning saada nimetatud dokumentidest Fondivalitseja kulul ärakiri;
7. nõuda Fondivalitsejalt Fondivalitseja poolt Osakuomanikule oma kohustuste rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist;
8. nõuda Fondivalitsejalt informatsiooni Fondi investeringutest;
9. saada Osakute arvuga võrdeline osa Fondi tulust;
10. omada proportsionaalset osa fondi varast vastavalt oma osaluse suurusele;
11. nõuda Registri pidajalt või kontohaldurilt tõendit või väljavõtet Registrist temale kuuluvate osakute kohta.

Osakutega seotud õigused hakkavad kehtima Osakute registreerimisel Osakuomaniku nimele.

### Osakutega seotud kohustused ja õiguste teostamise viis

Osakuomanik on kohustatud Osakutest tulenevaid õigusi teostama heauskselt ning kooskõlas õigusaktide ning Tingimuste sätetega. Osakuomanike õiguste teostamise eesmärgiks ei tohi olla kahju tekitamine teistele Osakuomanikele, Fondivalitsejale, Registri pidajale, Pangale või kolmandale isikule.

### Osakuomaniku vastutus

Osakuomanik ei vastuta isiklikult Fondi kohustuste eest, mida Fondivalitseja on Osakuomanike ühisel arvel võtnud. Osakuomanik ei vastuta isiklikult Fondi kohustuste eest, mille täitmist on Fondivalitsejal vastavalt Tingimustele Fondi arvelt õigus nõuda. Osakuomaniku vastutus nende kohustuste täitmise eest on piiratud tema osaga Fondi varas. Fondivalitseja ei või võtta Osakuomanike nimel kohustusi.

## **VI Fondivalitseja õigused ja kohustused Fondi vara valitsemisel**

### Fondivalitseja õigused ja kohustused

Fondivalitsejal on vastavalt Fondi Tingimustele õigus Fondi vara käsutada ja vallata ning samuti muud sellest tulenevad õigused. Fondivalitseja investeerib Fondi vara oma nimel ja Osakuomanike ühisel arvel. Fondivalitseja hoiab Fondi vara ja raamatupidamist lahus enda varast ja raamatupidamisest ning teiste tema poolt valitsetavate fondide varast ja raamatupidamisest. Fondi varade hoidmiseks sõlmib Fondivalitseja lepingu Pangaga.

Fondivalitseja peab tegutsema Osakuomanike parimates huvides Fondi eesmärgi täitmiseks ning tema tegevus peab vastama õigusaktidele, Fondivalitseja põhikirjale ja Tingimustele. Fondivalitseja on kohustatud rakendama piisavaid sisekontrolli meetmeid. Fondi audiitor on Fondivalitseja audiitor. Fondivalitseja peab omama piisavat asjassepuutuvat informatsiooni varade kohta, mida ta Fondi arvel kavatseb omandada või on omandanud, jälgima selle isiku finantsmajanduslikku olukorda, kelle väärtpabereid ta Fondi arvel kavatseb omandada või on omandanud ning hankima piisavat teavet vastaspoolte kohta, kellega Fondi arvel tehinguid tehakse või teha kavatsetakse.

### Fondivalitseja ülesannete üleandmine kolmandatele isikutele

Fondivalitsejal on õigus anda kolmandatele isikutele üle järgmisi ülesandeid:

1. vajaduse korral omandiõigust tõendavate dokumentide väljastamine Fondi osakuomanikule või aktsionärile;
2. Fondi aktsionäridele või osakuomanikele vajaliku teabe edastamine ning muu klienditeenindus;
3. Fondi vara arvestuse pidamine ning lepingulise fondi raamatupidamise korraldamine;
4. Fondi vara puhasväärtuse määramine;
5. Fondivalitseja ja Fondi tegevuse seadusele ja muudele õigusaktidele vastavuse jälgimine, sealhulgas asjakohase sisekontrollisüsteemi rakendamine;
6. Osakute väljalaske ja tagasivõtmise korraldamine.

Oma ülesannete üle andmine kolmandatele isikutele ei vabasta Fondivalitsejat Fondi valitsemisega seotud vastutusest. Fondivalitsejal on õigus ja kohustus esitada oma nimel Osakuomanike või Fondi nõudeid Panga või teiste isikute vastu. Pangal on õigus vastavalt depolepingus ettenähtud korrale sõlmida fondi vara hoidmiseks, sellega arvelduste tegemiseks ja muude depositooriumi ülesannete edasiandmiseks lepinguid kolmandate isikutega. Fondi väärtpaberite hoidmisel kolmandate isikute juures vastutab Pank investeerimisfondide seadusest tulenevalt vähemalt Fondile või Osakuomanikele tekitatud otsese varalise kahju eest, kui Fondi vara või väärtpabereid hoidvate kolmandate isikute valikul ei ole Pank rakendanud vajalikku hoolsust ning täitnud kolmandate isikute üle järelevalve teostamise kohustust.

### Fondijuhi nimetamine

Fondi varade juhtimiseks nimetab Fondivalitseja fondijuhi, kelle ülesandeks on Fondi varade investeerimine. Fondijuhil peavad olema Fondi juhtimiseks küllaldased erialased kogemused ning laitmatu äri- ja erialane reputatsioon.

### Investeerimiskomitee

Investeerimiskomitee pädevuses on põhimõtteliste investeerimispoliitiliste otsuste tegemine. Investeerimiskomitee moodustab Fondivalitseja juhatus tunnustatud majandusekspertidest ja finantsanalüütikutest. Fondijuht on investeerimiskomitee esimees. Investeerimiskomitee liikmeid ei tasustata Fondi arvel.

### Fondivalitseja poolt Osakute omandamise ja tagasivõtmise tingimused ja kord

Kolme aasta jooksul alates Fondi moodustamisest peab Fondivalitseja omama vähemalt 2%, hiljem vähemalt 1% Fondi Osakutest. Kui Fondil on rohkem kui 100 miljonit Osakut, peab Fondivalitseja omama vähemalt 2 miljonit Osakut ja 1% Osakute arvust, mis ületab 100 miljonit Osakut. Fondivalitseja teatab Finantsinspeksioonile Osakute omandamise või tagasivõtmise kavatsusest vähemalt kümme päeva enne Osakute omandamist või tagasivõtmist. Osakute omandamise või tagasivõtmise tehingu toimumisest teatab Fondivalitseja Finantsinspeksioonile hiljemalt kümnendal päeval pärast tehingu toimumist. Fondivalitseja poolt Osakute omandamine ja talle kuuluvate osakute tagasivõtmine võib toimuda iga kuu 5. kuupäeval või kui 5. kuupäev ei ole pangapäev, siis sellele järgneval esimesel pangapäeval.

### Fondivalitseja vastutus

Fondivalitseja on kohustatud osakuomanikule hüvitama rikkumisega tekitatud kahju, välja arvatud juhtudel, kui rikkumine on tingitud vääramatu jõu asjaoludest. Fondivalitseja pankroti korral rahuldatakse Osakuomanike nõuded Fondivalitseja vastu esimeses järgus pärast pandiga tagatud nõudeid. Kui likvideerimise käigus ilmneb Fondi maksejõuetus, vastutab kõigi Fondi vastu rahuldamata jäetud nõuete täitmise eest Fondivalitseja, kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti. Fondi vara ei kuulu Fondivalitseja pankrotivara hulka.

Juhul, kui Fondivalitseja on õigusrikkumisega tekitanud Osakuomanikule kahju, omandatakse kahju kannatanud Osakuomanikule tekitatud kahju väärtuses Fondi osakuid ilma tagasivõtmis- ja väljalasketasuta, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

### Panga vastutus

Pank vastutab oma kohustuste rikkumise tagajärjel Fondile, Osakuomanikele või Fondivalitsejale tekitatud otsese varalise kahju eest.

### Osakuomanike kaitse skeem

Kui Finantsinspeksioon on tuvastanud õigusaktides või Tingimustes sätestatud nõuete rikkumise ning on alust arvata, et see rikkumine on põhjustanud kahju Osakuomanikele, võetakse Fondivalitsejale kuuluvad Osakud tagasi ja kahju kannatanud Osakuomanikule lastakse välja uued osakud. Finantsinspeksioon teeb Fondivalitsejale Osakuomanikule tekitatud kahju hüvitamise ettekirjutuse.

Kahju suuruse määramisel võetakse arvesse kogu tekitatud varaline kahju, sealhulgas saamata jäänud tulu võrreldes olukorraga, kui rikkumist ei oleks toimunud ning rikkumisega seotud Fondi vara oleks investeeritud sarnaselt Fondi muu varaga. Kahju suuruse määrab Fondivalitseja Finantsinspeksiooni ettekirjutuse alusel.

Fondivalitseja avaldab kolme tööpäeva jooksul, alates Finantsinspeksioonilt Fondi osakuomanikule tekitatud kahju hüvitamise ettekirjutuse saamise päevast ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel [www.lhv.ee](http://www.lhv.ee) teate, milles on vähemalt järgmised andmed:

- 1) pensionifondi nimetus, mille suhtes kahju hüvitamise ettekirjutus tehti;
- 2) osakuomanike teavitamise kord;
- 3) tähtaeg, mille jooksul pensionifondivalitseja on kohustatud kindlaks määrama igale osakuomanikule tekitatud kahju suuruse;
- 4) tähtaeg, mille jooksul tuleb osakuomanikele pensionifondivalitseja tekitatud kahju omaosakute tagasivõtmise ja osakuomanikele uute osakute väljalaske teel hüvitada.

Omaosakute tagasivõtmisel Fondivalitsejale või Fondivalitsejana tegutsenud isikule Fondist väljamakseid ei tehta. Tagasivõetud omaosakute arvel lastakse kahju kannatanud Osakuomanikule tekitatud kahju ulatuses välja selle pensionifondi osakuid, kuhu laekub või peaks laekuma Osakuomaniku kohustusliku kogumispensioni makse. Kui Osakuomanik on sõlminud kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu või kui ta on surnud, lastakse välja selle pensionifondi osakuid, kuhu laekus tema viimane kohustusliku kogumispensioni sissemakse. Osakute tagasivõtmise korral käesolevas punktis sätestatud tingimustel ei kohaldata tagasivõtmistasu ning Osakuomanikule kahju põhjustanud pensionifondivalitseja poolt valitsetavate pensionifondide osakute väljalaskel käesolevas punktis sätestatud tingimustel ei võeta väljalasketasu.

Osakuomanikele tekitatud kahju, mida Fondivalitseja ei ole Finantsinspeksiooni määratud tähtajaks Osakuomanikule eelpoolnimetatud korras hüvitanud hüvitatakse Pensionikaitse osafondi arvel tagatisfondi seaduses sätestatud tingimustel ja

korras. Kui Osakuomaniku kahju on kuni 10 000 eurot, hüvitatakse tagatisfondi seaduse alusel kahju täies ulatuses. Kahjusumma, mis ületab 10 000 eurot iga Osakuomaniku konkreetse kahjujuhtumi kohta hüvitatakse 90% ulatuses, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Määratud hüvitissumma eest omandatakse Osakuomanikule ilma väljalasketasuta maksimaalne arv selle pensionifondi osakuid, kuhu Osakuomanik teeb hüvitamise ajal kohustusliku kogumispensioni sissemakseid.

Käesolevas punktis sätestatud korras ei hüvitata kahju osakuomanikule, kes oli kahju tekitamise perioodil:

1. kahju tekitanud Fondivalitseja juhatuse või nõukogu liige või audiitor;
2. kahju tekitanud Fondivalitseja Panga juhatuse või nõukogu liige;
3. kahju tekitanud Fondi fondijuht;
4. eelnimetatud punktides 1-3 nimetatud isikute abikaasa;
5. Fondivalitseja emaettevõtja juhatuse või nõukogu liige või juhatuse liikme abikaasa.

## **VII Fondivalitsejale ja Pangale makstavate tasude arvestamise kord ja määrad**

Fondi arvel kaetakse järgmised tasud:

1. Valitsemistasu – Fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 1,63% aastas Fondi varade turuväärtusest. Kui õigusaktidega on fikseeritud madalam valitsemistasu maksimaalne määr, siis kohaldatakse fondile õigusaktides sätestatud määra. Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.
2. Tehingukulud – Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.
3. Laenukulud – Fondivalitseja poolt Fondi arvel laenu võtmisega seotud kulud. Fondivalitseja võib vastava otsustuspädevusega Fondivalitseja organi loal ja kooskõlas Fondivalitseja sisemistele protseduurireeglitele võtta Fondi arvel laenu investeerimistegevuseks kokku kuni 10% Fondi vara turuväärtusest. Võetud laenude tähtaeg ei tohi olla pikem kui kolm (3) kuud. Kalendriaasta jooksul Fondi arvelt makstavad tasud ja kulutused kokku ei või ületada 4% Fondi aktive aasta keskmisest turuväärtusest, kui õigusaktides ei ole sätestatud väiksemat määra.

Kõik muud Fondi valitsemisega seotud tasud ja kulud, kaasa arvatud depootasu, registritasu ja sissemaksed Pensionikaitse osafondi tehakse Fondivalitseja arvel.

Depootasu on Pangale makstav tasu depooteenuste osutamise eest. Depootasu aastane määr on koos käibemaksuga 0,1652% Fondi varade turuväärtusest, kuid mitte vähem kui 3000 krooni kuus.

## **VIII Fondi vara puhasväärtus ning osakute väljalaske- ja tagasivõtmishind**

### Fondi vara puhasväärtus

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks Fondi varasse kuuluvate väärtpaberite ja muude asjade või õiguste turuväärtuste alusel, millest on maha arvatud nõuded Fondi vastu. Fondi varade väärtuse määramisel lähtub Fondivalitseja õigusaktide sätetest, heast raamatupidamistavast ja sisereeglitega kehtestatud põhimõtetest. Sisereeglid avalikustatakse Fondivalitseja veebilehel [www.lhv.ee](http://www.lhv.ee).

### Osaku puhasväärtuse ning väljalaske- ja tagasivõtmishinna arvutamise kord

Osaku puhasväärtus on võrdne Fondi vara puhasväärtusega jagatuna kõigi arvestuse päevaks väljalastud ja tagasivõtmata Osakute arvuga. Osaku puhasväärtus ning osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind arvutatakse igal pangapäeval eelmise pangapäeva andmete alusel ja kinnitatakse ning avalikustatakse kell 12.00. Vastaval pangapäeval kinnitatud ning avalikustatud väljalaske- ja tagasivõtmishind kehtib kuni järgmise pangapäeva kella 12.00-ni. Osaku puhasväärtus ning osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind määratakse täpsusega neli kohta pärast koma. Osaku puhasväärtus arvutatakse Eesti kroonides.

### Osaku väljalaskehind

Osak lastakse välja tehingupäeval kehtiva väljalaskehinnaga. Osaku väljalaskehind on Osaku puhasväärtus, millele võib olla lisatud Osaku väljalasketasu. Osaku väljalasketasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele Osaku omandanud Osakuomaniku arvelt. Osaku väljalasketasu piirmäär on 2% Osaku puhasväärtusest. Osaku väljalasketasu täpne määr on sätestatud Prospektis. Osaku väljalasketasu on 0% Osaku puhasväärtusest, kui Osakuid vahetatakse Fondivalitseja poolt valitsetava teise fondi Osakute vastu.

### Osaku tagasivõtmishind

Osak võetakse tagasi tehingupäeval kehtiva tagasivõtmishinnaga. Osaku tagasivõtmishind on Osaku puhasväärtus, millest võib olla maha arvestatud Osaku tagasivõtmistasu. Osaku tagasivõtmistasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele Osaku tagastanud Osakuomaniku arvelt. Osaku tagasivõtmistasu piirmäär on 1% Osaku puhasväärtusest. Osaku tagasivõtmistasu täpne määr on sätestatud Prospektis.

Osaku tagasivõtmistasu ei võeta, kui osakuomanik on riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud vanaduspensionieas või osakuomanikul on sellesse ikka jõudmiseni jäänud viis aastat või vähem, samuti ei võeta Osaku tagasivõtmistasu siis, kui Osakuid vahetatakse Fondivalitseja poolt valitsetava teise fondi Osakute vastu.

### Avaldamine

Fondi vara puhasväärtus ning Osakute väljalaske- ja tagasivõtmishind avaldatakse igal pangapäeval vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Fondivalitseja veebilehel [www.lhv.ee](http://www.lhv.ee).

## **IX Osakute väljalaske tingimused ja kord**

### Üldnõuded

Osakute väljalaskmist korraldab Registri pidaja. Osakud loetakse väljalastuks Osakuomaniku pensionikontol registreerimise hetkest. Osakuid lastakse välja avalikult ilma ajalise piiranguta ning emissioonimahtu ja väljalastavate Osakute arvu kindlaks määramata.

### Osakute omandamine

Osakute omandamiseks esitab isik isiklikult või esindaja kaudu valikuavalduse. Valikuavalduse esitamisega kohustub isik tegema kohustusliku kogumispensioni makseid seaduses sätestatud tingimustel ja korras ning nõustub Tingimustega.

Valikuavalduse esitanud isik teeb sissemakseid tema poolt valitud kohustusliku pensionifondi alates valikuavalduse esitamise aastale järgneva aasta 1. jaanuarist tingimusel, et valikuavaldus laekus hiljemalt 31. oktoobriks, kui seadusest ei tulene teisiti. Kuni 31. oktoobrini võib isik oma avaldust muuta, kui seadusest ei tulene teisiti.

Kohustusliku kogumispensioni makse peab tööandja või muu seaduses sätestatud isik kinni Osakuomanikule makstavatelt ja õigusaktidega ettenähtud tasudelt ning kannab sellise makse üle Maksu- ja Tolliameti arvelduskontole. Maksu- ja Tolliameti kontrollib kinnipeetud makse korrektsust ning edastab korrektsed maksed ning õigusaktidega ettenähtud täiendava sissemakse summad (edaspidi pensionimakse) ja andmed pensionimakse kohta edasi Registri pidajale. Registri pidaja arvutab pensionimakse ja selle kohta käivate andmete laekumisel Osakuomanikule väljalastavate Osakute koguse, mis seejärel registreeritakse kohe Osakuomaniku pensionikontol. Osakute koguse registreerimisega samaaegselt kannab Registri pidaja väljalastud Osakute kogusele vastava summa edasi Fondi arvelduskontole. Kui pensionimakse eest ei ole võimalik omandada täisarvu Osakuid, kantakse Osakuomaniku pensionikontole vastav mürdosak. Osakuomaniku pensionikontol registreeritud mürdosakud liidetakse. Osakud lastakse välja väljalaskehinnaga, mis määratakse kindlaks vastavalt Tingimuste punktis VIII sätestatud korrale. Osaku suurus leitakse vastavalt Tingimuste punktis V sätestatud ümardamisreeglitele.

## **X Väljamaksed pensionifondist**

Väljamaksed toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule.

### Õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele

Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Kogumispensioni saamiseks on osakuomanikul õigus sõlmida kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

### Kohustusliku kogumispensioni väljamaksed pensionilepingu alusel

Kohustusliku kogumispensioni saamiseks sõlmib õigustatud isik tema poolt valitud kindlustusandjaga kogumispensioni kindlustuslepingu ehk pensionilepingu. Pensionilepingu alusel kohustub osakuomanik tasuma kindlustusandjale kindlustusmakse ning kindlustusandja kohustub tegema osakuomanikule kokkulepitud tingimustel ja korras pensionimakseid kuni tema surmani. Pensionilepingu sõlmimisel võetakse tagasi kõik osakuomanikule kuuluvad pensionifondide osakud või vähemalt 700-kordsele riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel kehtestatud rahvapensioni määrale (edaspidi rahvapensioni määr) vastavad pensionifondide osakud ning neile vastava summa eest tehakse ühekordne kindlustusmakse osakuomaniku poolt valitud kindlustusandjale. Osakute tagasivõtmise ja raha kandmise pensionifondist kindlustusandjale korraldab Registri pidaja.

Kui osakuomanikule kuuluvate osakute koguväärtus on suurem kui 700-kordne rahvapensioni määr, on osakuomanikul õigus sõlmida pensionileping, mille alusel tasutakse kindlustusandjale ühekordne kindlustusmakse osakute ulatuses, mis pensionilepingu sõlmimisel vastab vähemalt nimetatud määrale. Osakuomanikul on õigus jätta ülejäänud osakud pensionikontole, sõlmida nende suhtes teine pensionileping, tasuda täiendav kindlustusmakse, leppida kokku käesoleva fondipension või esitada seaduses sätestatud juhul avaldus ühekordseks väljamakseks.

### Kohustusliku kogumispensioni väljamaksed fondipensioni alusel

Fondipension on osakuomaniku ja pensionifondivalitseja vahel kokku lepitud kava, mille alusel tehakse osakuomanikule perioodilisi väljamakseid pensionifondist kuni fondipensioni lõppemiseni. Fondipension hõlmab kõiki pensionifonde, mille osakuid osakuomanik omab.

Osakuomanikul on õigus leppida kokku fondipension, kui talle kuuluvate osakute koguväärtus on väiksem kui 50-kordne rahvapensioni määr.

Osakuomanikule fondipensioni väljamakse tegemisel võetakse ettenähtud arv osakuid tagasi ning neile vastava summa eest tehakse väljamakse. Osakute tagasivõtmise ja osakuomanikule väljamakse tegemise korraldab Registri pidaja.

Fondipensioni kokkuleppimisel määrab osakuomanik selle arvestusliku kestuse aastates, mis ei või olla lühem fondipensioni minimaalsest arvestuslikust kestusest aastates. Fondipensioni arvestuslikku kestust arvestatakse vastavalt valitud väljamaksete sagedusele kuudes, kvartalites või pensioniaastates.

Fondipensioni arvestuslik kestus väheneb fondipensioni kokkuleppimisest valitud sagedusele vastava perioodi möödumisel vastavalt ühe kuu, kvartali või pensioniaasta võrra. Pensioniaasta on üheaastane periood, mille arvestus algab fondipensioni puhul fondipensioni avalduse esitamise kuule järgneva kuu 1. kuupäeval.

Fondipensioni minimaalne arvestuslik kestus:

- 1) kaksteist pensioniaastat, kui osakuomanik on 60-aastane;
- 2) üksteist pensioniaastat, kui osakuomanik on 61–62-aastane;
- 3) kümme pensioniaastat, kui osakuomanik on 63–64-aastane;
- 4) üheksa pensioniaastat, kui osakuomanik on 65–66-aastane;
- 5) kaheksa pensioniaastat, kui osakuomanik on 67–68-aastane;
- 6) seitse pensioniaastat, kui osakuomanik on 69–70-aastane;
- 7) kuus pensioniaastat, kui osakuomanik on 71–72-aastane;
- 8) viis pensioniaastat, kui osakuomanik on 73–74-aastane;
- 9) neli pensioniaastat, kui osakuomanik on 75–76-aastane;
- 10) kolm pensioniaastat, kui osakuomanik on 77–78-aastane;
- 11) kaks pensioniaastat, kui osakuomanik on 79-aastane või vanem.

Kui fondipension lepitakse kokku täiendavateks väljamakseteks, on fondipensioni minimaalne arvestuslik kestus:

- 1) viis pensioniaastat, kui osakuomanik on 60–64-aastane;
- 2) neli pensioniaastat, kui osakuomanik on 65–69-aastane;
- 3) kolm pensioniaastat, kui osakuomanik on 70–74-aastane;
- 4) kaks pensioniaastat, kui osakuomanik on 75-aastane või vanem.

#### Ühekordne väljamakse pensionifondist

Kui osakuomanikule kuuluvate osakute koguväärtus on võrdne kümnekordse rahvapensioni määraga või on sellest väiksem, on osakuomanikul õigus nõuda kõigi osakute tagasivõtmist ning neile vastava summa korraga väljamaksmist (edaspidi ühekordne väljamakse).

#### Pensionifondist väljamaksete tegemise kord

Pensionifondi osakute tagasivõtmise korraldab Registri pidaja vastavalt fondipensioni avaldusele, selle muutmise avaldusele või ühekordse väljamakse avaldusele avalduse esitamisele järgneva kuu, kvartali viimase kuu või pensioniaasta viimase kuu 15. kuni 20. kuupäevani, lähtudes õigusaktidest, pensionifondi tingimustest ning Registri pidaja, pensionifondivalitseja ja pensionifondi deponooriumi vahel sõlmitud kolmepoolsest lepingust.

#### Väljamaksed Fondist pärimise korral

Osakud on päritavad. Kui Osakuomanikul puuduvad pärijad, tühistatakse talle kuulunud Fondi Osakud ja pärimisseaduse § 18 ei kohaldata. Tühistatud Osakutest tulenevad õigused ja kohustused loetakse lõppenuks Osaku kustutamisest Osakuomaniku pensionikontol ning vara jääb Fondi

Kui kohustusliku pensionifondi osakute pärijaks on isik, kes ei ole kohustatud isik kogumispensionide seaduse § 6 mõistes, on tal õigus nõuda osakute tagasivõtmist üks kord kümne aasta jooksul pärandi avanemisest arvates. Päritud kohustusliku pensionifondi osakute tagasivõtmiseks esitatakse avaldus. Pärimise avaldus ja pärimisõiguse tunnistus esitatakse kontohaldurile.

Kui pärija on kohustatud isik kogumispensionide seaduse § 6 tähenduses, on tal üks kord ühe aasta jooksul arvates pärimistunnistuse väljastamisest õigus esitada avaldus päritud pensionifondi osakute tagasivõtmiseks või kandmiseks oma pensionikontole. Kui pärija ei ole nimetatud tähtaja jooksul pensionifondi osakute tagasivõtmise või pensionikontole kandmise avaldust esitanud, on tal õigus nõuda kümne aasta jooksul, alates pärandi avanemisest, üksnes päritud osakute kandmist tema pensionikontole. Selleks esitab pärija avalduse, märkides tagasivõetavate osakute arvaks null osakut.

#### Osakute tagasivõtmise peatamine

Fondivalitseja võib Osakute tagasivõtmise peatada kuni kolmeks kuuks, kui Fondi arvetel olevast rahast ei piisa tagasivõtmishinna väljamaksmiseks või väljamaksmisega kahjustataks Fondi korrapärast valitsemist ning kui Fondi väärtapabereid ja muud vara ei ole võimalik viivitamata müüa või sellega kahjustataks oluliselt teiste Osakuomanike huve. Tagasivõtmise peatamiseks peab Fondivalitseja taotlema Finantsinspeksioonilt vastava loa. Finantsinspeksioon võib kohustada Fondivalitsejat Osakute tagasivõtmist peatama, kui see on vajalik Osakuomanike õigustatud huvides.

Teate tagasivõtmise peatamisest avaldab Fondivalitseja viivitamata Fondivalitseja veebilehel [www.lhv.ee](http://www.lhv.ee) ja ühes üleriigilise leviga päevalehes. Ajal, mil Osakute tagasivõtmine on peatatud, ei tohi ühtegi Osakut välja lasta ega tagasi võtta.

## **XI Osakute vahetamise tingimused ja kord**



### Osakute vahetamise tingimused

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui Osakuomanikule kuulub vähemalt 500 Osakut ja vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmis- ja väljalasketasu. Osakute vahetamisel on väljalasketasu ja tagasivõtmistasu 0% Osaku puhasväärtusest, kui Osakuid vahetatakse Fondivalitseja poolt valitsetava teise fondi Osakute vastu. Osakute vahetamisel arvutatakse Osaku hind punktis VIII sätestatud korras.

### Osakute vahetamise kord

Osakute vahetamise korraldab Registri pidaja koos Pangaga. Osakute vahetamiseks esitab Osakuomanik oma kontohalduri vahendusel Fondivalitsejale vormikohase avalduse, milles märgitakse õigusaktides ettenähtud andmed.

Osakuid saab vahetada üksnes teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu. Osakute vahetamise päev on 31. oktoobriks Registri pidajale laekunud avalduse korral järgneva kalendriaasta 1. jaanuarile järgnev esimene tööpäev. Pärast 31. oktoobrit laekunud avalduse korral on osakute vahetamise päev ülejäämise kalendriaasta 1. jaanuarile järgnev esimene tööpäev. Osakute vahetamise päeval toimub Osakute tagasivõtmine ja teise pensionifondi osakute väljalase Osakute vahetamise päeva tagasivõtmis- ja väljalaskehinnaga. Vahetamise tulemusel omandab Osakuomanik Osakute tagasivõtmishinna ulatuses maksimaalse hulga teise pensionifondi osakuid.

## **XII Fondi puudutava teabe avalikustamise (s.h reklaami) ja aruandluse kord**

### Teabe avalikustamine

Fondi puudutav teave, s.h Osakute puhasväärtust oluliselt mõjutavad asjaolud, avaldatakse vähemalt ühes üleriigilise leviga ajalehes ja Fondivalitseja veebilehel [www.lhv.ee](http://www.lhv.ee) ning tehakse kättesaadavaks Fondivalitseja asukohas.

Fondivalitseja avaldab portfelli koosseisu, tootluste dünaamika ning muude oluliste detailide kohta pidevalt teavet oma veebilehel. Osakuomanikul on igal pangapäeval õigus saada Fondivalitseja asukohas õigusaktides sätestatud täiendavat teavet:

1. Fondi Tingimused;
2. Fondi viimane aastaaruanne või majandusaasta aruanne;
3. Fondi viimane poolaastaaruanne, kui see on kinnitatud viimasest aastaaruandest hiljem;
4. Fondi Osakute emissioonipropekt;
5. Fondivalitseja nimi ja kontaktandmed;
6. Fondijahi nimi;
7. Panga nimi ja kontaktandmed;
8. andmed Fondivalitseja osaluse suuruse kohta Fondis.

Eelpool nimetatud andmed tuleb kättesaadavaks teha kolme tööpäeva jooksul pärast vastava dokumendi jõustumist või andmete muutmist ning nende ärakirjad antakse Fondi Osakuomanikule ning Osakute omandajale tema nõudmisel tasuta. Fondi kohta avaldatav teave peab olema tõene ja mitteeksitava iseloomuga ning ei tohi anda tagatist Fondi tulu või väljamaksete kohta.

### Reklaam ja aruandlus

Fondi Osakuid otseselt või kaudselt ostma kutsuv reklaam peab sisaldama märget selle kohta, kus on võimalik tutvuda Fondi emissioonipropektiga. Fond koostab ja esitab riigorganitele poolaasta- ja aastaaruande ja teisi aruandeid vastavalt õigusaktide sätetele.

Fondivalitseja avaldab fondi aastaaruande hiljemalt neli kuud pärast majandusaasta lõppu ja poolaastaaruande hiljemalt kaks kuud pärast poolaasta lõppu.

## **XIII Fondi tulu kasutamise kord**

Vastavalt seadusele ei või Fondivalitseja Osakuomanikele anda ühtegi tagatist Fondi tulu või Fondist saadavate väljamaksete osas. Osakuomanik võib oma osa Fondi tulust realiseerida ainult Osaku tagasivõtmisel. Fondi tulu investeeritakse Osakuomanike parimate huvide kohaselt vastavalt õigusaktide ja Tingimuste sätetele. Osakuomaniku tulu Fondi investeringutelt kajastub Fondi Osaku puhasväärtuse muutuses.

## **XIV Fondi likvideerimise alused ja kord**

Fondi likvideerimise otsustab Fondivalitseja nõukogu. Kui Fondi valitsemine on läinud üle Pangale, otsustab Fondi likvideerimise Panga juhatus. Fondi ei likvideerita, kui Fondi valitsemist on võimalik üle anda. Fondi likvideerimiseks taotleb Fondivalitseja Finantsinspeksioonilt loa, mille saamiseks esitab Fondivalitseja hiljemalt 20. päeval pärast Fondi likvideerimise otsuse vastuvõtmist Finantsinspeksioonile kirjaliku avalduse ning investeerimisfondide seaduses sätestatud dokumendid ja andmed.

Fondi likvideerimise otsusega määratakse likvideerijad ning tähtaeg, mille jooksul Fondi võlausaldajad peavad esitama oma nõuded. Fondi likvideerimise alustamise teade avaldatakse viivitamatult vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ning Fondivalitseja veebilehel [www.lhv.ee](http://www.lhv.ee). Kui Fondi valitsemine on üle läinud Pangale, on likvideerijaks Pank.

Otsuse likvideerimisloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul pärast kõigi vajalike dokumentide ja andmete saamist, kuid mitte hiljem kui kahe kuu jooksul pärast vastava avalduse saamist. Likvideerimismenetlus algab likvideerimisteate avaldamisele järgnevast päevast ning lõpeb likvideerimisaruande esitamisega. Likvideerijad müüvad Fondi varad, nõuavad sisse Fondi nõuded ja rahuldavad Fondi võlausaldajate nõuded võimalikult kiiresti ja Osakuomanike parimates huvides. Likvideerimine viiakse lõpule kuue kuu jooksul, arvates likvideerimisteate avaldamisest, välja arvatud juhul, kui Finantsinspeksiooni loal nimetatud tähtaega pikendatakse, kuid mitte rohkem kui 18 kuu jooksul.

Likvideerimisteate avaldamisele järgnevast päevast alates peatatakse Fondi osakute väljalase ja tagasivõtmine ning samast päevast alates võib Osakuomanikele väljamakseid teha vaid Fondi järelejäanud vara jagamiseks Osakuomanike vahel õigusaktides sätestatud korras.

Fondi arvel kaetavad likvideerimiskulud ei või ületada 2% Fondi vara puhasväärtusest Fondi likvideerimise otsuse vastuvõtmise päeva seisuga. Fondi likvideerimisel omandab iga Osakuomanik jaotamisele kuuluva raha eest vastava arvu tema poolt valitud või valiku tegemata jätmisel riigi poolt määratud teise kohustusliku pensionifondi osakuid.

#### **XV Fondi tingimuste muutmise kord ja muudatuste avalikustamise koht**

Fondi tingimuste muutmise otsustab Fondivalitseja nõukogu. Tingimuste muutmise otsusest teatatakse viivitamatult Panga juhatusele. Fondi tingimuste muutmiseks peab olema Finantsinspeksiooni luba. Fondi tingimuste muudatused registreerib Finantsinspeksioon. Pärast Tingimuste muutmiseks loa saamist avaldab Fondivalitseja ühes üleriigilise levikuga ajalehes ning Fondivalitseja veebilehel [www.lhv.ee](http://www.lhv.ee) teate Tingimuste muutmise kohta. Teates märgitakse vähemalt:

1. Tingimustes tehtud muudatused koos selgitustega nende mõju kohta;
2. andmed muudatuste kooskõlastamise kohta Finantsinspeksiooniga;
3. andmed Tingimuste muudetud teksti kättesaadavuse kohta.

Tingimuste muudatused jõustuvad 1. jaanuarist, kuid mitte enne 200 kalendripäeva möödumist teate avaldamisest. Tingimuste muudetud tekst peab alates muutmise teate avaldamisest olema kättesaadav Fondivalitseja veebilehel ja igal pangapäeval Fondivalitseja asukohas.

---

Mihkel Oja  
juhatuse liige  
AS LHV Varahaldus